

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Sammanträdesdatum

2020-06-10

KSAU § 155

Remissvar avseende delbetänkandet Häls- och sjukvård i det civila försvaret - underlag till försvarspolitisk inriktning SOU 2020:23

Änr KS 2020/588 1.9.1

Beslut

- Besvara remissen i enlighet med kommunledningskontorets tjänsteutlåtande 2020-05-28.

Sammanfattning

Kristianstads kommun har fått möjlighet att yttra sig gällande delbetänkandet av utredningen om häls- och sjukvårdens beredskap (SOU 2020:23).

Avdelningen för skydd och säkerhet i Kristianstads kommun har granskat delbetänkandet tillsammans med Omsorgsförvaltningen (medicinskt ansvarig sjuksköterska samt verksamhetsutvecklare) Räddningstjänstförvaltningen (Enhetschef Operativa avdelningen) och lämnar härmed följande synpunkter:

- Kristianstads kommun delar i stort utredningens bedömning att totalförsvarsplanering även ska ske i kommunala vård och omsorg.
- En förutsättning för att kommunerna ska kunna genomföra utökade uppgifter inom civilt försvar är att staten finansierar kostnader för ytterligare förberedande uppgifter som utförs enligt 2 och 3 kapitlet i Lagen om extraordinära händelser 2006:544 (LEH). Statlig ersättning regleras i 5 kapitlet, 1 paragrafen i LEH. Detta inkluderar lagerhållning av exempelvis skyddsutrustning och läkemedel på nationell, regional och kommunal nivå.

Sammanträdesdatum

Kommunstyrelsens arbetsutskott

2020-06-10

- Kristianstads kommun ser positivt på att återinföra programmet Sjukvårdens säkerhet vid kris och krig (SSIK). SSIK måste även omfatta den kommunala hälso- och sjukvården, till exempel med stöd avseende resursfördelning och vägledningar för arbeten med en god och nära vård under kris och krig inom kommunal hälso-och sjukvård.
- Kristianstads kommun delar även utredningens bedömning av att det behöver klargöras hur personalförsörjningen inom den kommunala hälso- och sjukvården ska genomföras inom ramen för det civila försvaret.

Kommunledningskontorets förslag till Kommunstyrelsens arbetsutskott

- Besvara remissen i enlighet med kommunledningskontorets tjänsteutlåtande 2020-05-28.

Beslutsunderlag

Kommunledningskontorets tjänsteutlåtande 2020-05-28.

Remiss delbetänkande Hälso- och sjukvård i det civila försvaret – underlag till försvarspolitisk inriktning (SOU 2020:23) 2020-04-24.

Kommunledningskontoret

2020-05-28

Fredrik Billsten

0733-135066

fredrik.billsten@kristianstad.se

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Remissvar avseende delbetänkande av utredningen om hälso- och sjukvårdens beredskap (SOU 2020:23)

Änr KS 2020/588 1.9.1

Kommunledningskontorets förslag till Kommunstyrelsens arbetsutskott

- Besvara remissen i enlighet med Kommunledningskontorets tjänsteutlåtande 2020-05-28

Sammanfattning

Kristianstads kommun har fått möjlighet att yttra sig gällande delbetänkandet av utredningen om häls- och sjukvårdens beredskap (SOU 2020:23).

Avdelningen för skydd och säkerhet i Kristianstads kommun har granskat delbetänkandet tillsammans med Omsorgsförvaltningen (medicinskt ansvarig sjuksköterska samt verksamhetsutvecklare) Räddningstjänstförvaltningen (Enhetschef Operativa avdelningen) och lämnar härmed följande synpunkter:

- Kristianstads kommun delar i stort utredningens bedömning att totalförsvarsplanering även ska ske i kommunala vård och omsorg.
- En förutsättning för att kommunerna ska kunna genomföra utökade uppgifter inom civilt försvar är att staten finansierar kostnader för ytterligare förberedande uppgifter som utförs enligt 2 och 3 kapitlet i Lagen om extraordinära händelser 2006:544 (LEH). Statlig ersättning regleras i 5 kapitlet, 1 paragrafen i LEH. Detta inkluderar lagerhållning av exempelvis skyddsutrustning och läkemedel på nationell, regional och kommunal nivå.

- Kristianstads kommun ser positivt på att återinföra programmet Sjukvårdens säkerhet vid kris och krig (SSIK). SSIK måste även omfatta den kommunala hälso- och sjukvården, till exempel med stöd avseende resursfördelning och vägledningar för arbeten med en god och nära vård under kris och krig inom kommunal hälso-och sjukvård.
- Kristianstads kommun delar även utredningens bedömning av att det behöver klargöras hur personalförsörjningen inom den kommunala hälso- och sjukvården ska genomföras inom ramen för det civila försvaret.

Beslutsunderlag

Avdelningen för skydd och säkerhets tjänsteutlåtande 2020-05-28

Remiss delbetänkande Hälso- och sjukvård i det civila försvaret – underlag till försvarspolitisk inriktning (SOU 2020:23) 2020-04-24

Ärendet

3.1.3 Kontinuitetshantering för planering av samhällsviktig verksamhet

Utredningen lyfter upp vikten av att arbeta med kontinuitetshantering i samhällsviktig verksamhet. Syftet är att säkerställa leverans av produkter, varor och tjänster, exempelvis el eller informations- och kommunikationsteknologi.

Kristianstads kommuns ställningstagande

Kristianstads kommun instämmer i bedömningen av att kontinuitetshantering är ett stöd för att säkerställa leveranser av samhällsviktig verksamhet och vill i detta stycke särskilt lyfta upp vikten av även under höjd beredskap och krig ha tillgång till driftsäkra och skyddade informationssystem även för kommunal hälso- och sjukvård.

3.1.2 Ett tydligt sammanhängande planeringssystem

Utredningens bedömning är att totalförvarsplanering bör utföras enligt ett tydligt och sammanhängande system som bl.a. säkerställer att de mål och anvisningar från regeringen följs av myndigheter och andra aktörer i deras planering. Det är viktigt att planeringssystemet inte bara omfattar riksdagen, regeringen och statliga aktörer, utan systemet bör även innefatta regioner, kommuner och andra aktörer som har en viktig roll i totalförvarsplaneringen.

Kristianstads kommuns ställningstagande

Kristianstad kommun delar utredningens bedömning om nödvändigheten av ett tydligt och sammanhängande planeringssystem som även innefattar regioner och kommuner samt andra samhällsviktiga verksamheter, oavsett om de bedrivs i privat eller offentlig sektor.

En effektiv totalförsvarsplanering kräver tydliga mål och processer.

3.1.6 Vissa grunder i kommunernas och regionernas beredskapsplanering

Utredningens bedömning är att arbetet med risk-och sårbarhetsanalyser (RSA) som görs i fredstid syftar till att stärka krisberedskapsförmågan och är en viktig grund för arbetet med civilt försvar. Utredningen framhåller att kommuners och regioners fredstida RSA-arbete är underfinansierat då ersättningen inte täcker de åtgärder som behöver vidtas efter genomfört RSA-arbete.

Kristianstads kommun ställningstagande

Kristianstads kommun konstaterar att den statliga ersättning som ges enligt Överenskommelsen om kommunernas krisberedskap mellan SKR och MSB endast täcker planeringsåtgärder. Den statliga ersättningen bör därför även täcka kostnaden för de åtgärder som måste vidtas inom ramen för arbetet med civilt försvar.

4.4 Mål för hälso-och sjukvården vid kris och krig

Utredningen gör bedömningen att tydliga mål behövs för att underlätta beredskapsplaneringen och för att tydliggöra för allmänheten vad den ska kunna förvänta sig av hälso- och sjukvården då den är utsatt för stora påfrestningar i både fredstida kriser och vid krig.

Kristianstads kommun ställningstagande

Kristianstads kommun instämmer i att målsättningar för den civila hälso-och sjukvården vid kris och krig är nödvändiga. En hänsyn måste tas till de påfrestningar som den kommunala hälso- och sjukvården utsätts för vid händelser som uppkommer i kris och kommer att utsättas för under krig som t.ex. vårdprioriteringar och omfördelning av personal. En viktig del är att målen redogör för vilken vård som ska tillhandahållas vid fredstida kriser eller vid krig även för kommunal hälso- och sjukvård.

5.5.2 Programmet Sjukvårdens säkerhet i kris och krig

Utredningen gör bedömningen att programmet Sjukvårdens säkerhet vid kris och krig (SSIK) bör återinföras. SSIK omfattar investeringsstöd samt vägledning och rådgivning för regioner.

I första läget omfattas regional sjukvård men det bör i senare läge även innefatta vårdcentraler och andra relevanta sjukvårds- och omsorgsinrättningar.

Kristianstads kommuns ställningstagande

Kristianstads kommun anser att SSIK även bör omfatta kommunal hälso- och sjukvård.

7.2.5 Förutsättningar för personalförsörjning till civilt försvar behöver klargöras

Utredningen delar MSB:s bedömning att regelverken kring personalförsörjning för civilt försvar behöver ses över. Det behöver tydliggöras på vilket sätt kommuner och regioner kan involvera privata aktörer i sina krigsorganisationer samt hur man kan förstärka den samma med personal från privata arbetsgivare, frivilliga försvarsorganisationer, utbildad personal som inte har någon anställning.

Kristianstads kommuns ställningstagande

Kristianstads kommun ställer sig bakom utredningens bedömning att förutsättningarna för en bättre personalförsörjning till civilt försvar behöver klargöras. En avgörande faktor för att den kommunala hälso-sjukvården ska kunna fungera över tid i kriser och krig är just tillgången på personal som kan utföra vårduppdrag.

8.6.1 Ansvar för försörjning till vården i vardagen åvilar sjukvårdshuvudmännen

Utredningen bedömer att kommuner och regioner snarast bör vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa att försörjningen av läkemedel och sjukvårdsmaterial är tillräckliga för att bedriva en god vård i ett normalläge i fred. Utredningen pekar bl.a. på den bristsituation på skyddsmaterial som uppkom under covid-19 pandemin.

Kristianstads kommun ställningstagande

Kristianstads kommun delar utredningens bedömning att det är angeläget att försörjningen av materiel och läkemedel säkerställs och är tillräckligt god även för vård vid en samhällsstörning. Det är nödvändigt att staten tillför ekonomiskt stöd för en sådan process. Det är emellertid inte säkert att man

uppnår bäst effekt genom att varje enskild kommun eller region står för lagerhållning av materiel och läkemedel, utan en avvägning måste göras av vad och hur mycket som ska lagerhållas på nationell, regional och kommunal nivå.

Övriga synpunkter

I SOU 2020:23 framkommer inget om den sjukvård som bedrivs av kommunal räddningstjänst, exempelvis IVPA (i väntan på ambulans) och sjukvårdslarm.

Kristianstads kommun anser att hälso- och sjukvård i det civila försvaret även måste omfatta den kommunala räddningstjänstens sjukvård.

Christel Jönsson
Kommundirektör

Beslut expedieras till

Regeringskansliet/Socialdepartementet

Kommundirektören

Säkerhetschefen